

Vibeke Bidstrups prædiken sidste søndag efter helligtrekonger

Taler

Vibeke Bidstrup
Sognepræst

Dato

9. februar 2025

Sted

Grundtvigs Kirke

Omstændigheder

Prædikenen er optaget d. 17. januar 2025, men sendt i programmet Gudstjenesten på DR1 d. 9. februar svarende til sidste søndag efter helligtrekonger.

Prædikentekster

Anden Mosebog kapitel 34, vers 27-35
Matthæusevangeliet kapitel 17, vers 1-9

Salmer

Gådefuld er du, vor Gud
Du evighedens gåde
Hil dig, Frelser og Forsoner

1 Hvordan er det at møde Gud, sådan helt bogstavelig talt. At stå der foran hende. Blotlagt. Måske også bange. I hvert fald er det påfaldende, at hver gang, at der kommer en engel ned fra Gud, så siger englen, som det første frygt ikke, som vi også høre at røsten fra oven gør det i dag.

5

I dag befinder vi os ved afslutningen på helligtrekonger tiden, som begyndte den første søndag i dette år med helligtrekonger søndag. Helligtrekongers søndag hørte vi om de vise mænd, som kom for at besøge det nyfødte Jesus barn, ifølge Matthæusevangeliet. De var blevet udsendt af Kong Herodes, da han havde hørt, at jødernes konge skulle fødes. Derfor ville han gerne finde barnet, så han kunne slå det ihjel, da han ellers var bange for, at han vil miste kongemagten. De vise mænd finder vej til Jesus-barnet ved hjælp af ledestjernen. Men de valgte heldigvis ikke at vende tilbage til Kong Herodes for at fortælle, at de havde fundet Jesus, men rejste derimod hjem af en anden vej, og dermed begyndte en historie om flugt. Både en flugt for de vise mænd, men også for Josef og Maria og Jesus, som senere ifølge Matthæusevangeliet må flygte til Egypten. Det forfærdelige faktum, at mange mennesker må flygte fra lande og steder på grund af magtbegærlige mennesker, er desværre ikke noget nyt. Det er tværtimod en fortælling, som altid har været her. Og danner altså også baggrund for Jesus fødsel, som vi bliver fortalt om det i Matthæusevangeliet, som er en noget anderledes barsk beretning, end den fortælling, som vi hører om i

Lukasevangeliets velkendte juleevangelium med hyrderne på marken, og stalden i Betlehem, som det lyder hver år til jul.

25

Helligtrekonger tiden, og de bibelske tekster, som knytter sig dertil, handler alle sammen på forskellige måder om magt. Hvad vil det sige at have magten.

30 Hvornår lever vi i afmagten. Og denne periode i kirkeåret stiller for mig også det helt grundlæggende spørgsmål, hvad er forskel på klogskab og visdom. Fordi, det er de vise mænd, som det fortælles om, og ikke de kloge mænd. Hvad er forskellen på visdom og klogskab?

For en stykke tid siden, så jeg en overskrift på en avisartikel, som lød noget i retningen af ”mere visdom i verden tak, og mindre klogskab”. Artiklen var bag
35 en meget fornuftig betalingsmur, så jeg kunne desværre ikke komme til at læse den, men jeg har tænkt en del over den siden. Fordi, hvad er egentlig forskellen på klogskab og visdom. Visdom har ligesom noget større over sig. Hvorimod klogskab virker mere simpelt. Jeg kan huske, at jeg engang har hørt i et interview med den danske forfatter Jens Smærup Sørensen, at der for ham var stor forskel
40 på hjernen og hjertets dannelse. Hvor hjernen dannelse handlede om uddannelse i klassisk forstand. Man skal lære at læse, regne og så videre. Så handler hjertets dannelse om, at vi skal lære at forstå hinanden. Tænke og træffe beslutninger, som en del af en større sammenhæng, lade os berøre. Lade os oplyse, som Grundtvig nok ville have sagt det. Og det er måske i virkeligheden
45 deri, at visdommen er. De vise mænd tror ikke, at de har alle svarene selv, men lader sig derimod lede af stjernen, og det er sådan, at de finder Jesus. Og da de så har fundet Jesus, så tænker de ikke i egen profit eller karrierer, fordi så havde det smarteste nok været at vende tilbage og fortælle Kong Herodes det, men de flygter derimod selv, da de forstår, at de her er en del af noget, som er meget
50 større end dem selv. De har mødt det guddommelige. Gud selv. Og det skal hele verden have mulighed for, derfor vil de ikke fortælle det til Kong Herodes. De handler i visdom.

I dag hører vi også to forskellige bibelske tekster om forskellige bibelske
55 personers møde med Gud. Først hører vi om Moses, på Sinaj-bjerget, hvor det fortælles, at han bliver givet de 10 bud, som er moralske læreregler for os mennesker. Og vi hører, hvad jeg selv blev ret fascineret af, da jeg genlæste teksten, at Moses ansigt skinnede så meget efter hans møde med Gud, at han måtte lægge et slør over det, fordi det israelske folk ellers blev så bange for at se
60 på ham. Særligt i det gamle testamente, da er Gud og det guddommelige også

noget, som man er bange for at komme for nær. Og i læsningen fra Matthæusevangeliet, som vi også lige har hørt, da bliver disciplene også bange da de hører Guds røst fra oven. De bliver så bange, at de falder til jorden med stor frygt.

Er det sådan, vi mennesker reagerer når vi møder Gud? Når vi møder hende, så falder vi ned, og bliver bange, eller hvis vi møder mennesker, som har mødt Gud, så kan vi ikke holde ud at se på dem. Er det guddommelige lys så stort og stærkt, at vi ikke kan holde ud at se på det. Måske. Og måske er det i virkeligheden også en god reaktion, når vi står overfor det allerstørste. Når vi står over for Gud selv. At blive ramt af ærefrygten.

Jeg synes, at ærefrygt er sådan et herligt begreb, som vi godt kunne tale meget mere om. Der er visdom i ærefrygt. Når man har ærefrygt overfor noget, så er man på samme tid både fyldt af betagelse, men på samme tid også fyldt med ydmyghed, og forståelse for livets konsekvenser. At have magt, som alle vi mennesker har i et eller andet omfang, noget meget mere end andre, er en gerning som kalder på stor ærefrygt, fordi de valg man træffer, kan have store betydning for mange andre mennesker og jorden.

Så når vi ærefrygtige står overfor Gud, så står vi også overfor en magt, som er meget større end os selv. Livet selv. Gud, hun har et eller andet sted magten til at udlette os med alt sit lys, hvis det var det, som de ønskede. Men det er jo netop ikke det, som Gud ønsker, det er derimod at vi mennesker skal leve sammen med hinanden. Moses bliver i det gamle testamente sendt ned fra bjerget med de 10 bud, som er hvad man kan kalde leveregler, og senere kommer Jesus så, og laver lidt om på det med det dobbelte kærlighedsbud ord om, at vi skal elske Gud, og vores næste, som vi elsker os selv. Vi kan ikke læse os til, hvordan vi helt præcist skal gøre det i praksis, men det er den sindelagsetik, som vi skal have som vores grundlag til vores medmennesker og verden, og os selv, og Gud. I dagens evangelietekst, så bliver disciplene først bange, da de hører Guds røst, men da de så tør åbne deres øjnene igen, så er det bare Jesus, som står der foran dem. Og det er nok i virkeligheden det stærkeste for mig, med dagens to bibelske fortællinger, det er, at Gud jo netop lever lige der iblandt os. Hun står lige der foran os. Gud, de lever iblandt os.

Gud, hun er lige der, her, derover. De er alle vegne, hvor mennesker har brug for hende. Ligesom Jesus var. Gud er ikke bare røsten fra oven, eller lyset, hun er

her midt iblandt os. Det er det, som vi lever i og med. Gud er til stede i alt det levende. I naturen. I os. Iblandt os. Der er Gud. Det er ærefrygtigt at være et menneske, fordi vi lever med magt, og den konstante farer for, at vi selv bliver magtbegærlige, så vi glemmer vores medansvar for hinanden. Vi glemmer
105 visdommen. Vi glemmer Gud. Men Gud, hun glemmer ikke os. Hun bliver ved med at komme til os på mange forskellige måder. I røsten fra oven. I stilheden. I det menneske, som kommer imod os. I lyset som skinner i mørket. Gud, hun bliver ved at komme til os, og ønsker at lede os af den rette vej. Hun er som ledestjernen, der ledte de vise mænd på den rette vej, og hun ønsker forsat at lede
110 os på den rette vej. Gud, hun er lige der, hvor livet leves, og hun siger frygt ikke, men gå ud i livet. Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

115

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Sidste søndag efter helligtrekonger

120

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/vibeke-bidstrups-praediken-sidste-sondag-efter-helligtrekonger>

125

130

135